Lietas arhīva Nr. A42-01650-23/46
ECLI:LV:ADRJVTN:2023:1002.A420165023.5.S

Administratīvā rajona tiesa
Valmieras tiesu nams
S P R I E D U
Latvijas tautas vārdā
Valmierā 2023. gada 2. oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S. Pone,

piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Artūram Gēgerim,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Lauku atbalsta dienesta pārstāvēm /pers. A/ un /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē, izmantojot *Microsoft Teams* videokonferenču rīku, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikumu par Lauku atbalsta dienesta 2023. gada 10. marta lēmuma Nr. 10.5.1-15/23/767-e atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja 2017. gada 30. martā iesniedza projektu Nr. 17-09-A00501-000010 „Atbalsts putnkopībai" (turpmāk – projekts) Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākuma „Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana" apakšpasākuma „Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas" (turpmāk – pasākums) ietvaros.

Projekta uzraudzības periods ilgst no 2018. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim.

Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – dienests) Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvalde (turpmāk – pārvalde), izvērtējot projekta atbilstību pasākuma īstenošanas nosacījumiem projekta uzraudzības laikā, 2022. gada 21. oktobrī pieņēma lēmumu Nr. 09.3-11/22/890-e (turpmāk – sākotnējais lēmums) par projekta saistību pārtraukšanu un uzdeva pieteicējai atmaksāt projekta ietvaros izmaksāto publiskā finansējuma proporcionālo daļu 7 109,85 *euro* apmērā.

Pieteicēja sākotnējo lēmumu apstrīdēja dienesta direktoram, norādot, ka pieteicējai radušās īslaicīgas grūtības ar grāmatvedības reģistru vešanu, bet pēc to novēršanas Valsts ieņēmumu dienestā tiks iesniegts 2021. gada pārskats. Pieteicējai ir arī īslaicīgas finansiālās grūtības, tomēr notiek sarunas ar Valsts ieņēmumu dienestu par grafika piemērošanu kavētajiem nodokļiem. Vienlaikus pieteicēja norāda, ka Lauksaimniecības datu centra datu bāzē var reģistrēt tikai pieaugušus putnus. Līdz ar to pieteicējai ir reģistrēti tikai 500 pieauguši putni (vistas), savukārt 3000 jaunputnus, kas minēti aktā, pieteicēja nemaz nevar reģistrēt. Pieteicējas saimniecībā 2022. gada 4. oktobrī veiktā kontrole, par kuru sastādīts kontroles ziņojums Nr. 22-K2-2033 un kuras rezultātā pieņemts nelabvēlīgs administratīvais akts, nebija saskaņota. Pieteicēja savu saimniecību uztur atbilstoši biodrošības pasākumu ieviešanas plānam. Jāņem vērā, ka kūti vai tās daļu ir iespējams iznomāt, bet galvenais ir tas, ka tiek sasniegts projekta mērķis un biodrošība putnkopības nozarē.

Ar dienesta 2023. gada 10. marta lēmumu Nr. 10.5.1-15/23/767-e (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] Pieteicēja vērsusies Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt pārsūdzēto lēmumu. Pieteicēja pieteikumā norāda turpmāk minētos apsvērumus.

[2.1] Par dienesta 2022. gada 3. oktobrī veikto pārbaudi projekta īstenošanas vietā pieteicējai netika pienācīgi paziņots, pārvaldes sūtītais e-pasts par pārbaudes laika saskaņošanu bija ievietots e-pasta sadaļā „surogātpasts", tādējādi tas netika izlasīts. Savukārt nekāda cita veida saziņa – telefoniski, ar pasta starpniecību, nebija.

[2.2] Pārvaldes 2022. gada 4. oktobra pārbaudes ziņojums Nr. 22-K2-2033 (turpmāk – pārbaudes ziņojums) ir formāls, jo tas neatspoguļo reālo situāciju un nekalpo mērķa sasniegšanai – pārbaudīt, vai projekts tiek īstenots un ar to tiek sasniegts projekta mērķis.

Par to liecina apstāklis, ka pārvaldes darbinieces ieradās bez ierašanās laika saskaņošanas brīdī, kad pieteicējas valdes loceklis /pers. C/ gatavojās atstāt saimniecību, lai dotos darba darīšanas. Ņemot vērā, ka dienesta darbinieces neuzrādīja nekādus dokumentus un neievēroja biodrošības pasākumus, pieteicējas valdes loceklis nolēma personas saimniecībā neielaist. Uzaicinājumi ierasties pārbaudē citā laikā tika noraidīti, kas liek secināt, ka pārvaldes darbinieces vēlējās savus pienākumus izpildīt tikai formāli, iespējams, konkurentu interesēs.

Nav ņemts vērā, ka pieteicējas saimniecībā ir 8 ēkas, kurās ir 4 reģistrētas novietnes ar korpusiem, kur katrs korpuss ir atsevišķa ēka. Tas pārvaldei bija zināms no 2021. gadā veiktās pārbaudes. Dienests bija akceptējis iepriekšējos gados piekopto praksi, ka nevajadzīgās ēkas tika iznomātas SIA /Nosaukums B/. Savukārt pārbaudē redzētie putni tiek pieskaitīti SIA /Nosaukums C/, lai apzināti maldinātu tiesu.

[2.3] Sākotnējais lēmums ir tendenciozs un bez tiesiska pamatojuma. Proti, ar lēmumu ir pārtrauktas nerealizētas projekta saistības tā realizācijas brīdī, kad pārvalde nav tiesīga to darīt.

No Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 598 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gada plānošanas periodā, kā arī pārejas laikā 2021. un 2022. gadā" (turpmāk – noteikumi Nr. 598) 64. un 65. punkta un Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumu Nr. 401 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam „Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana'" (turpmāk – noteikumi Nr. 401)11. punkta izriet, ka pārsūdzēto lēmumu varēja pamatot tikai un vienīgi ar faktu, ka pieteicēja neizmanto par publiskā finansējuma līdzekļiem iegūtos pamatlīdzekļus projektā paredzētajām aktivitātēm, proti, neuztur savu saimniecību

atbilstoši biodrošības pasākumu ieviešanas plānam.

Projekta, kas ilgst 5 gadus, īstenošanas termiņš iestājas 2022. gada 6. novembrī, tas ir 15 dienas pirms sākotnējā lēmuma pieņemšanas. No šāda pārvaldes lēmuma izriet, ka visu šo laiku pieteicējas saimniecībā ar biodrošību viss ir bijis kārtībā, bet pēdējās divās nedēļās līdz projekta realizācijas beigām viss ir slikti. Pieteicēja uzsver, ka cīņa ar putnu gripu un citām infekcijas slimībām ir pieteicējas prioritāte, līdz ar to biodrošības pasākumi tiek īstenoti visaugstākajā līmenī.

[2.4] Pieteicēja, iesniedzot sūdzību par sākotnējo lēmumu, novērsa visas tajā norādītās pieteicējas formālās neizdarības, kas pašas par sevi un visas kopumā nerada tiesisko pamatu pārvaldei lemt par saistību pārtraukšanu un publiskā finansējuma atmaksas pieprasījumu.

Lēmumā konstatētais, ka pieteicēja nemaksā nodokļus, nebija iesniegts 2021. gada pārskats, nav reģistrēti aktuāli putni, nav realizēti jaunputni, ir bijis par pamatu nepamatotam dienesta secinājumam, ka pieteicēja ir pārtraukusi saimniecisko darbību projekta īstenošanas nozarē un uzsākusi vienkāršotās likvidācijas procesu. Komerclikums neparedz vienkāršoto likvidāciju, un pieteicēja nekad nav lēmusi par likvidāciju vai darbības izbeigšanu. Pieteicējai notiek pārrunas ar kreditoriem, lai atrisinātu īslaicīgās finanšu problēmas, kuras pieteicējai ir bijušas arī agrāk un vienmēr ir tikušas atrisinātas, tādējādi pieteicēja nepiekrīt pārsūdzētajā lēmumā norādītajam par maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu. Šobrīd notiek pārrunas ar Valsts ieņēmumu dienestu par nodokļu parāda grafika piemērošanu.

Nepamatots ir pārsūdzētajā lēmumā konstatētais, ka pieteicējai kopš 2022. gada 26. janvāra nav reģistrēti putni, jo pieteicējai bija reģistrēti putni. Lauksaimniecības datu centrā var reģistrēt tikai pieaugušus putnus, kā rezultātā pieteicēja savus 3 000 jaunputnus Lauksaimniecības datu centrā nevarēja reģistrēt.

[3] Dienests rakstveida paskaidrojumā lūdz pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietverto argumentāciju, papildus norādot turpmāk minētos apsvērumus.

[3.1] Pieteicējai atbilstoši lēmumā par projekta apstiprināšanu, noteikumu Nr. 598 1. pielikuma 5. punkta trešajā rindkopā un Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 599 „Noteikumi par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā" 52. punktā noteiktajam projekta īstenošanas un uzraudzības laikā bija jānodrošina dienesta amatpersonām brīvu piekļūšanu projekta īstenošanas objektam un ar to saistītajai dokumentācijai. Tādējādi dienests var veikt pārbaudes uz vietas ikvienā saimniecībā, kas iesniegusi projektu.

Konkrētajā gadījumā ar dienesta amatpersonas 2022. gada 29. septembra e-pasta vēstuli pieteicēja tika aicināta sazināties, lai vienotos par pārbaudes laiku, turklāt pārbaudes dienā pieteicējas amatpersona tika sastapta uz vietas. Pārbaude veikta, lai pārliecinātos, vai projektā iegādātie pamatlīdzekļi tiek izmantoti saimnieciskajā darbībā un vai projekta īstenošanas vietā tiek veikta saimnieciskā darbība. Pārbaudes ziņojumā konstatēts, ka pārbaudes dienā – 2022. gada 3. oktobrī saimniecību nav iespējams apsekot, jo pieteicējas pārstāvis saimniecībā neielaiž, jo ar viņu neesot saskaņots ierašanās laiks. Vienlaikus ziņojumā konstatēts, ka pieteicējas pārstāvis uz telefona zvaniem, lai vienotos par pārbaudes laiku, nav atbildējis. Pārbaudes dienā komunikācija ar pieteicējas pārstāvi notiek aiz saimniecības teritorijas žoga.

Ir apšaubāms pieteicējas norādītais, ka netika uzrādīti dokumenti, jo dienesta amatpersonām ir dienesta apliecības, turklāt viena no amatpersonām bija piedalījusies projekta pārbaudē uz vietas arī 2021. gada 10. maijā un 2022. gada 11. augustā, klātesot pieteicējas valdes loceklim. Savukārt specapģērbts tiek uzvilkts pēc nepieciešamības, ieejot saimniecībā, kas konkrētajā gadījumā nenotika.

[3.2] Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju 2022. gada 28. decembrī pieteicējai ir atteikts vienoties par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu samaksu un nodokļu parāda piedziņu veic zvērināts tiesu izpildītājs. Pieteicējas nodokļu parāds 2023. gada 20. februārī bija 37 969,04 *euro*. Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē pieejamajai informācijai pieteicēja 2022. gada pārskatu ir iesniegusi 2022. gada 21. novembrī, savukārt atbilstoši Lursoft datu bāzē pieejamajai informācijai pieteicēja 2023. gada 15. februārī ir izslēgta no pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. Līdz ar to, pat ja pieteicēja būtu vienojusies ar Valsts ieņēmumu dienestu par nodokļu parāda atmaksas grafiku, tam nebūtu izšķirošas ietekmes uz pārsūdzētā lēmuma būtību.

[3.3] Pārbaudes laikā un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī pieteicējas ganāmpulkā Lauksaimniecības datu centrā nebija reģistrēti mājputni. Saskaņā ar Ministru kabineta 2019. gada 29. marta noteikumiem Nr. 134 „Lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtība" (turpmāk – noteikumi Nr. 134) dzīvnieku īpašnieku pienākums ir Lauksaimniecības datu centra reģistrā norādīt informāciju par mājputnu skaitu un par dzīvnieku pārvietošanu, ja tāda notikusi. Informācija sniedzama katru gadu līdz janvāra un jūlija beigām par ganāmpulka stāvokli attiecīgā gada 1. janvārī un 1. jūlijā. Savukārt, ja pēc paziņotā atskaites datuma ir bijušas dzīvnieku skaita izmaiņas, informācija aktualizējama, norādot jaunu atskaites datumu. Noteikumos Nr. 134 nav noteiktas reģistrējamo mājputnu vecuma kategorijas, kas nozīmē, ka informācija jāsniedz par visiem mājputniem.

Pieteicējas ziņojums par putnu skaitu ganāmpulkā 2022. gada 1. jūlijā Lauksaimniecības datu centrā iesniegts 2022. gada 21. novembrī, t.i., apstrīdēšanas iesnieguma iesniegšanas dienā – trīs mēnešus pēc normatīvajos aktos noteiktā termiņa. Minētais liek secināt, ka ziņojums iesniegts, lai radītu formālu pretrunu starp faktiskajiem apstākļiem un pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem. Dienestam ir šaubas par minēto reģistrāciju, jo pieteicējai Lauksaimniecības datu centrā nav reģistrēta mājputnu ienākšana/iziešana no/uz citām novietnēm pēc 2022. gada 25. janvāra, kad visi ganāmpulka putni izgāja uz citiem ganāmpulkiem un novietnēm. Pieteicēja pēc dienesta pieprasījuma nav iesniegusi cāļu iepirkšanas un jaunputnu realizācijas dokumentus. Ņemot vērā minēto, pieteicēja nepierāda, ka ganāmpulkā pēc 2022. gada 25. janvāra ir nodarbojusies ar mājputnu audzēšanu.

Atbalsts projektā ir piešķirts saskaņā ar pieteicējas izstrādāto un Pārtikas un veterinārā dienestā saskaņoto Biodrošības pasākumu plānu pieteicējas un SIA /Nosaukums B/ ganāmpulkiem pieteicējas novietnēs. Biodrošības pasākumu plāns paredzēja, ka divās novietnēs tiks turēti minēto ganāmpulku 8000 putni. Kā jau norādīts iepriekš, pieteicējai pēc 2022. gada 25. janvāra novietnēs putni netika reģistrēti. Savukārt SIA /Nosaukums B/ ganāmpulka putni 2022. gada 21. martā pārreģistrēti uz SIA /Nosaukums C/ ganāmpulku. Pārbaudes ziņojumā ir norāde, ka novietnēs vizuāli ir fiksēti putni, kas, ņemot vērā, ka pieteicējai tajā brīdī nebija savu mājputnu, saskaņā ar Lauksaimniecības datu centra informāciju ir cita komersanta SIA /Nosaukums C/ mājputni.

[3.4] Arguments par uzņēmuma vienkāršoto likvidāciju minēts sākotnējā lēmumā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81. panta piekto daļu apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Pārsūdzētajā lēmumā šāds arguments nav minēts.

[4] Pieteicējas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā norādītos argumentus.

Tiesas sēdē atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes dienesta pārstāves pieteicējas pieteikumu neatzina, minot pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos ietvertos argumentus.

Tiesas sēdē kā lieciniece nopratināta lieciniece /pers. D/.

Motīvu daļa

[5] No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka pieteicēja 2017. gadā saņēmusi valsts un Eiropas Savienības atbalstu 38 780,97 *euro* pasākuma „Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana" apakšpasākumā „Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas". Publiskais finansējums pieteicējai izmaksāts 2017. gada 14. septembrī 23 546,22 *euro* un 2017. gada 6. novembrī 15 234,75 *euro*.

[6] Atbalsta pasākuma „Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana" tiesiskais regulējums ir ietverts noteikumos Nr. 401. Saskaņā ar noteikumu Nr. 401 2. punktu lauksaimniecības ražošanas potenciāls šo noteikumu izpratnē ir saimniecībā esošie dzīvnieki, kas reģistrēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtību, un ilggadīgie augi, kas nepieciešami Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā minētās primārās lauksaimniecības produkcijas ražošanai. No minētā izriet, ka attiecībā par dzīvniekiem atbalsta mērķis ir sniegt atbalstu atjaunošanai vai profilaktiskiem pasākumiem tikai tādām saimniecībām, kurās esošie dzīvnieki ir reģistrēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtību.

[7] Atbalsta apakšpasākuma „Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas" speciālais regulējums ir ietverts noteikumu Nr. 401 2. nodaļā (6.-11.^{4} punkts).

Noteikumu Nr. 401 11.^{1} punktā noteikts, ka atbalsta pretendents uztur savu saimniecību atbilstoši biodrošības pasākumu ieviešanas plānam vismaz piecus gadus pēc tā īstenošanas, kā arī iegādāto aprīkojumu vai cita veida investīciju savā saimnieciskajā darbībā izmanto ne mazāk kā piecus gadus pēc to iegādes, izņemot īpašus apstākļus (dzīvnieku infekcijas slimību uzliesmojums, kad piespiedu kārtā jāiznīcina projekta laikā veiktās iegādes, vai citi īpaši apstākļi, kurus nevarēja paredzēt vai kurus izraisīja nepārvarama vara). Šīs prasības neizpildīšanas gadījumā saskaņā ar noteikumu Nr. 401 11.^{2} punktu dienests pieņem lēmumu par atbalsta summas samazināšanu vai atbalsta atmaksu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā, izņemot gadījumu, ja atbalsta pretendents mēneša laikā pēc notikuma iesniedz dienestā īpašos apstākļus apliecinošu dokumentu un detalizētu aprakstu par šo apstākļu iestāšanos.

[8] Pieteicējas biodrošības pasākumu plānā, kas sagatavots saskaņā ar noteikumu Nr. 401 7.1.2. apakšpunktu, norādīti divi ganāmpulki /numurs/ un /numurs/ – 8000 dējējvistas, kas izvietotas divās novietnēs /numurs/ un /numurs/ (*lietas 43.-45. lapa*). Tādējādi pieteicēja, iesniedzot projekta iesniegumu Nr. 17-09-A00501-000010, ir apņēmusies saskaņā ar noteikumu Nr. 401 11.^{1} punktu veikt saimniecisko darbību putnkopības nozarē, uzturot saimniecību, kāda norādīta biodrošības pasākumu plānā (8000 dējējvistu ganāmpulku) piecus gadus pēc projekta īstenošanas. Ņemot vērā, ka pieteicēja pēdējo maksājumu projekta ietvaros ir saņēmusi 2017. gada 6. novembrī, piecu gadu termiņš beidzas 2022. gada 6. novembrī.

[9] No lietas materiāliem konstatējams, ka 2022. gada 3. oktobrī pieteicējas saimniecībā /adrese/ dienesta amatpersonas veikušas projekta Nr. 19-09-A00401-001155 „Traktortehnikas un augsnes apstrādes agregātu iegāde saimniecības konkurētspējas uzlabošanai", par ko sastādīts pārbaudes ziņojums Nr. 22-K2-2033 (*lietas 54. lapa*).

Pārbaudes ziņojumā norādīts:

„Pārbaudes dienā 03.10.2022. saimniecību nav iespējams apsekot, jo Atbalsta saņēmējs saimniecībā neielaiž, jo ar viņu neesot saskaņots ierašanās laiks. Iepriekš uz telefona zvaniem, lai vienotos par pārbaudes laiku, netiek atbildēts.

Pārbaudes dienā komunikācija ar Atbalsta saņēmēju notiek aiz saimniecības teritorijas žoga.

Vizuāli apskatot Atbalsta saņēmēja novietni /numurs/ /adrese/, redzams, ka ārpusē pastaigu laukumā atrodas paliels ganāmpulks ar vistām. Arī novietnē /numurs/ /adrese/, netiekam ielaisti, aizbildinoties ar laika trūkumu un nesaskaņoto pārbaudes laiku. Šajā novietnē tiek izlaists neliels ganāmpulks ar vistām (..), kuras pēc mutiski sniegtās informācijas Lauksaimniecības datu centrā esot reģistrētas uz pieteicējas vārda. Pārbaudes dienā nav iespējams apsekot 1. posmā iegādāto traktoru ar aprīkojumu. Atbalsta saņēmējs norāda, ka traktors ir laukā, arot zemi, neatrodas projekta īstenošanas vietā, lauka vieta netiek norādīta. Vairāk komunikācijas nenotiek, jo Atbalsta saņēmējs nekomunicē, ignorē, neatbild uz uzdotajiem jautājumiem.

Saskaņā ar LAD informāciju, Atbalsta saņēmēja ganāmpulkā /numurs/ uz pārbaudes veikšanas dienā mājputni (vistas) nav reģistrētas.

Projekta īstenošanas vietā 11.03.2022. reģistrēts uzņēmums SIA /Nosaukums C/, reģ. nr. /reģistrācijas numurs/, kura īpašniece ir /pers. E/, un saskaņā ar LDC informāciju, abās iepriekšminētajās novietnēs /numurs/ un /numurs/, putni pieder šim uzņēmumam (ganāmpulka Nr. /numurs/), līdz ar ko Atbalsta saņēmējs projekta īstenošanas vietā neveic saimniecisko darbību."

[10] No minētā pārbaudes ziņojuma konstatējams, ka pieteicēja liedza iespēju dienestam konstatēt faktu par pieteicējas projekta iesnieguma biodrošības pasākumu plānā norādītās saimniecības uzturēšanu.

Savukārt, ņemot vērā dienesta konstatēto, ka pieteicējas ganāmpulkā /numurs/ pārbaudes veikšanas dienā mājputni (vistas) nav reģistrēti, bet abās biodrošības pasākumu plānā norādītajās novietnēs ir reģistrēts uzņēmuma SIA /Nosaukums C/ ganāmpulks Nr. /numurs/, ir pamats atzīt, ka pieteicējas projekta iesnieguma biodrošības pasākumu plānā norādītā saimniecība netiek uzturēta, tādējādi neizpildot noteikumu Nr. 401 11.^{1} punkta prasības par saimniecības uzturēšanu atbilstoši biodrošības pasākumu ieviešanas plānam vismaz piecus gadus pēc tā īstenošanas.

Turklāt, dienests papildus bija konstatējis apstākļus, kas deva pamatu apšaubīt pieteicējas saimnieciskās darbības veikšanu vispār. Proti, sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī pieteicēja nebija iesniegusi gada pārskatu par 2021. gadu un saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē esošo informāciju pieteicējai bija reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu parāds 36 920,73 *euro* (pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī lēmums par minētā nodokļu parāda piedziņu jau bija nodots piespiedu izpildei tiesu izpildītājam (*lietas 39.-40. lapa*)).

Tādēļ atzīstams par pamatotu dienesta secinājums, ka bija izpildījušies noteikumu Nr. 401 11.^{2} punktā minētie priekšnoteikumu normā paredzēto tiesisko seku piemērošanai – projekta saistību pārtraukšanai un pienākuma uzlikšanai pieteicējai atmaksāt saņemto atbalstu.

[11] Pieteicēja iebildusi par pārbaudes ziņojuma kā pierādījuma nepieļaujamību, jo pārbaude veikta, pieteicēju iepriekš par to neinformējot.

No pieteicējas projekta iesnieguma (D.1. 4. punkts) konstatējams, ka pieteicēja, iesniedzot projekta iesniegumu, vienlaicīgi ir parakstījusi un iesniegusi noteikumu Nr. 598 5. punktā un 1. pielikumā noteikto deklarāciju, saskaņā ar kuras 5. punktu pieteicēja ir apstiprinājusi savu piekrišanu visām dienesta un citām nepieciešamajām kontrolēm atbalsta uzraudzības periodā (*lietas 48. lapa*). Arī dienesta 2017. gada 17. maija lēmumā Nr. 10.5.1-11/782 par pieteicējas projekta iesnieguma Nr. 17-09-A00501-000010 apstiprināšanu 16.2. apakšpunktā ir noteikts pienākums pieteicējai nodrošināt

dienestam kā arī citām kompetentajām institūcijām netraucēti veikt nepieciešamās kontroles piecus gadus pēc pēdējā maksājuma saņemšanas (*lietas 49.-51. lapa*).

Norādāms, ka tiesību normas neuzliek pienākumu dienestam pirms pārbaudes informēt atbalsta saņēmēju par plānoto pārbaudi. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2014. gada 17. jūlija īstenošanas regulas Nr. 809/2014, ar ko paredz noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 piemēro attiecībā uz integrēto administrācijas un kontroles sistēmu, lauku attīstības pasākumiem un savstarpējo atbilstību, 25. panta pirmo daļu dienests pārbaudes uz vietas var izziņot iepriekš, ja tas neapdraud to mērķi vai rezultativitāti. Minētajā tiesību normā lietotais formulējums „var" norāda uz iestādes rīcības brīvību, turklāt arī, nosveroties par labu pārbaudes izziņošanai, šāda pārbaudes izziņošana saskaņā ar minēto tiesību normu ir ierobežota laikā. Tādēļ atzīstams, ka pārbaudes uz vietas pieteicējas saimniecībā iepriekšējā neizziņošana nepadara pārbaudes rezultātā sastādīto kontroles ziņojumu par nepieļaujamu pierādījumu lietā. Gluži pretēji, pieteicējai (pieteicējas pārstāvim) bija pienākums uzraudzības periodā nodrošināt dienesta pārstāvjiem iespēju veikt pārbaudi projekta realizēšanas vietā neatkarīgi no tā, vai pārbaude ir vai nav iepriekš pieteikta.

Turklāt no lietas materiāliem konstatējams, ka pirms pārbaudes uz vietas veikšanas dienests ir informējis pieteicēju par plānoto pārbaudi, aicinot pieteicēju saskaņot pārbaudes laiku. Par šādiem apstākļiem liecina kontroles ziņojumā norādītā informācija par to, ka dienesta pārstāvji ir mēģinājuši telefoniski sazināties ar pieteicējas pārstāvi, kā arī dienesta amatpersonas 2023. gada 29. septembrī elektroniski nosūtītais aicinājums pieteicējai saskaņot laiku pārbaudei uz vietas saimniecībā (*lietas 53., 54. lapa*). Minēto faktu apliecina arī dienesta amatpersonas /pers. D/, kura piedalījās šā sprieduma 9. punktā minētajā kontrolē pieteicējas saimniecībā uz vietas, tiesas sēdē sniegtā liecība. Proti, /pers. D/ tiesas sēdē liecināja, ka pirms pārbaudes uz vietas saimniecībā trīs dienas pēc kārtas zvanījusi, kā arī nosūtījusi e-pastu, uz ko nav saņēmusi atbildi. Šī bijusi /pers. D/ veiktā trešā pārbaude šajā projekta īstenošanās vietā. Pirmajā reizē /pers. D/ stādījusies priekšā, nosaucot /pers. C/ savu vārdu un uzvārdu un uzrādot savu dienesta apliecību. Otrajā un trešajā kontroles reizē /pers. C/ /pers. D/ pazinis un viņam nav bijuši jautājumi par /pers. D/ identitāti.

[12] Pieteicējas iebildumi par pārbaudes ziņojuma kā pierādījuma nepieļaujamību, jo tas sastādīts cita projekta īstenošanas pārbaudes ietvaros, atzīstami par nepamatotiem.

Kā konstatēts šā sprieduma 9. punktā, pārbaudes ziņojums ir sastādīts cita pasākuma īstenošanas uzraudzības ietvaros, taču pārbaudes ziņojums satur skaidru un nepārprotamu konstatējumu par veiktu pārbaudi arī adresēs /adrese/, kurā atrodas pieteicējas novietne Nr. /numurs/, un /adrese/, kurā atrodas pieteicējas novietne Nr. /numurs/. Ņemot vērā, ka dienests ir tiesīgs veikt neizziņotas pārbaudes, dienests nav ierobežots viens projekta pārbaudes ietvaros konstatēt apstākļus, kas attiecināmi uz tā paša atbalsta saņēmēja cita atbalsta pasākuma īstenošanu. Tādēļ pārbaudes ziņojums, ciktāl tas satur informāciju par šīs lietas ietvaros izvērtējamā projekta īstenošanu, ir atzīstams par pieļaujamu pierādījumu šajā lietā.

[13] Attiecībā par pieteicējas iebildumiem par putnu reģistrēšanu Lauksaimniecības datu centrā, paskaidrojot, ka pieteicēja nodarbojas ar jaunputnu iepirkšanu, audzēšanu un realizāciju, kuru reģistrāciju Lauksaimniecības datu centrā nav iespējama, tiesa konstatē, ka dienests, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81. panta pirmajā daļā noteiktajam ir vēlreiz pēc būtības šo jautājumu izvērtējis, pieprasot pieteicējai iesniegt pierādījumus, kas apliecinātu jaunputnu audzēšanu (cāļu pirkšanu, realizāciju). Taču pieteicēja šādu informāciju dienestam nav iesniegusi. Tādējādi pieteicēja nav spējusi pierādīt paskaidrojumos norādīto apstākli par jaunputnu audzēšanu.

Turklāt arī pieteicējas arguments par nespēju jaunputnus reģistrēt Lauksaimniecības datu centrā nav pamatots. Proti, saskaņā ar noteikumu Nr. 134 9.5. apakšpunktu un 21. punktu dzīvnieka īpašniekam ir pienākums katru gadu līdz janvāra un jūlija beigām pēc stāvokļa attiecīgā gada 1. janvārī un 1. jūlijā Lauksaimniecības datu centrā iesniegt informāciju par ganāmpulku, tostarp par dzīvnieku veidu un skaitu, neatkarīgi no dzīvnieku vecuma.

Dienests ieguvis informāciju no Lauksaimniecības datu centra, ka pēc sākotnējā lēmuma pieņemšanas 2022. gada 21. novembrī pieteicēja iesniegusi Lauksaimniecības datu centrā ziņojumu par putnu skaitu ganāmpulkā 2022. gada 1. jūlijā, kas papildus apstiprina pārbaudē konstatēto faktu, ka pārbaudes brīdī pieteicējas ganāmpulkā /numurs/ mājputni nebija reģistrēti (mājputni ganāmpulkā nebija reģistrēti kopš 2020. gada 26. janvāra).

[14] Apkopojot minēto un izvērtējot pārsūdzēto lēmumu kopumā, tiesa secina, ka pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu, 289.-291. pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikumu par Lauku atbalsta dienesta 2023. gada 10. marta lēmuma Nr. 10.5.1-15/23/767-e atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese S. Pone